Ailosod

Cais am Gymorth Cyfreithiol mewn Achos Troseddol

Ffurflen **CRM14**

Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol

ⓘ Defnyddiwch y Canllawiau

Byddwn yn dychwelyd y ffurflen os na fyddwch yn ei llenwi'n gywir.
Mae Canllawiau i'ch helpu i lenwi'r ffurflen yn gywir ar gael yn:
https://www.gov.uk/government/collections/criminal-legal-aid-application-forms
Os bydd angen rhagor o help neu gyngor arnoch chi, cysylltwch â chyfreithiwr.

Cyfeirnod MAAT (at ddefnydd swyddogol) ☐

Os yw'r achos yn **Apêl i Lys y Goron** ac os nad oes unrhyw newid yn yr amgylchiadau, atebwch gwestiwn **1** ac yna ewch ymlaen i gwestiwn **23.**

At ddefnydd y Cynrychiolydd Cyfreithiol

Math o achos

☐ Diannod ☐ Traddodi ar gyfer dedfryd
☐ Neillffordd ☐ Apêl i Lys y Goron
☐ Ditiadwy ☐ Treial nawr yn Llys y Goron
☐ Apêl i Lys y Goron a dim newid

Y llys sy'n gwrando'r achos

Achos sy'n cael blaenoriaeth

☐ Ddalfa? ☐ Bregus ☐ Ieuenctid
☐ Cais hwyr yn Llys y Goron am dreial

Dyddiad y treial ___ / ___ / ___

Amdanoch chi: 1

1 ⓘ CANLLAWIAU

Mr ☐ Mrs ☐ Miss ☐ Ms ☐ Teitl arall ___

Eich enwau cyntaf neu enwau eraill (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

Eich cyfenw neu enw teuluol (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

Eich dyddiad geni ___ / ___ / ___

Rhif Yswiriant Gwladol

Rhif Cerdyn Cofrestru Cais (ARC)

Rhif Yswiriant Gwladol a Rhif ARC rhowch un o'r rhain yn unig.

☐ Mae hwn yn gais newydd. ☐ Mae'r cais hwn yn ymwneud â newid mewn amgylchiadau ariannol.

Cysylltu â chi

2

Oes gennych chi gyfeiriad cartref arferol?

☐ **Nac oes** ☐ **Oes** → Eich cyfeiriad cartref arferol

Cod post

3

'Rhowch dic ✓ wrth gyfeiriad eich cyfreithiwr dim ond os ydych 'Heb Gartref Sefydlog', neu os nad ydych yn eich cyfeiriad arferol am eich bod ar fechnïaeth neu ar remand.

I ba gyfeiriad ddylen ni ysgrifennu atoch chi?

☐ Eich cyfeiriad cartref arferol (y cyfeiriad yn 2)
☐ Cyfeiriad eich cyfreithiwr (gweler y nodyn ochr)
☐ Y cyfeiriad hwn

Cod post

4

Eich cyfeiriad e-bost

© Hawlfraint y Goron 2022

5

Eich rhif ffôn (llinell dir) | Rhif ffôn symudol

Rhif ffôn gwaith

6

Rhowch dic ✓ mewn un blwch ac os yw'n 'gartref i rywun arall', rhowch eich perthynas â'r unigolyn hwnnw

Amdanoch chi: 2

Mae eich cyfeiriad cartref arferol:

☐ yn denantiaeth (ar rent) ☐ Dros dro ☐ Yn gartref i'ch rhiant (rydych chi'n byw gyda nhw)

☐ Yn gartref i rywun arall → Eich perthynas

Yn berchen i: ☐ Chi ☐ Eich partner ☐ Chi a'ch partner, ar y cyd

7

Ydych chi dan 18 oed?

☐ **Nac ydw** ☐ **Ydw** → Ydych chi'n cael eich cyhuddo ag oedolyn?

☐ **Nac ydw:** Ewch i **23** ☐ **Ydw:** Ewch i **23**

8

ⓘ CANLLAWIAU

Oes gennych chi bartner?

☐ **Nac oes:** Ewch i **9** ☐ **Oes:** Ewch i **10**

9

Rhowch dic ✓ mewn un blwch

ⓘ CANLLAWIAU

Rydych chi:

☐ yn Sengl: Ewch i **14** ☐ yn Weddw: Ewch i **14**

☐ Wedi ysgaru neu wedi diddymu partneriaeth sifil: Ewch i **14**

☐ Wedi gwahanu → Dyddiad gwahanu? / / Ewch i **14**

10

Rhowch dic ✓ mewn un blwch

Rydych chi a'ch partner:

☐ Yn briod neu mewn Partneriaeth Sifil ☐ Yn cyd-fyw neu'n byw gyda'ch gilydd

Eich partner

11

ⓘ CANLLAWIAU

Rhif Yswiriant Gwladol a Rhif ARC: rhowch un o'r rhain yn unig.

Manylion eich partner

Mr ☐ Mrs ☐ Miss ☐ Ms ☐ Teitl arall

Eich enwau cyntaf neu enwau eraill (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

Cyfenw neu enw teuluol (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

Dyddiad geni / /

Rhif Yswiriant Gwladol: LLYTHRENNAU | RHIFAU | LLYTHYREN

Rhif Cerdyn Cofrestru Cais (ARC): 3 LLYTHYREN; 2 RIF | 6 RHIF | LLYTHYREN

12

Os ateboch chi **Ydy** ac mae eich partner yn ddioddefwr, yn dyst dros yr erlyniad neu'n gyd-ddiffynnydd gyda gwrthdaro rhwng buddiannau, peidiwch â rhoi manylion eich partner ar gyfer cwestiynau **13** i **22.**

Ydy'ch partner yn ddioddefwr, yn dyst dros yr erlyniad neu'n gyd-ddiffynnydd yn yr achos rydych angen cymorth cyfreithiol ar ei gyfer?

☐ **Nac ydy** ☐ **Ydy** → ☐ Dioddefwr: Ewch i **14**

☐ Tyst i'r Erlyniad: Ewch i **14**

☐ Cyd-ddiffynnydd → Oes gan eich partner fuddiannau sy'n gwrthdaro?

☐ **Nac oes:** Ewch i **13** ☐ **Oes:** Ewch i **14**

 © Hawlfraint y Goron 2022

13

Ydy cyfeiriad cartref arferol eich partner yn wahanol i'ch un chi (y cyfeiriad yng nghwestiwn 2)?

☐ **Nac ydy** ☐ **Ydy** → Cyfeiriad cartref arferol eich partner

Cod post

14

ⓘ CANLLAWIAU

Ar y ffurflen hon, os ydych chi'n ateb Ydw i unrhyw gwestiwn sy'n gofyn amdanoch chi neu eich partner, a chithau'n gallu ateb Ydw am y ddau ohonoch chi, rhowch y manylion amdanoch chi a'ch partner, nid ar gyfer un ohonoch chi yn unig.

Eich incwm chi ac incwm eich partner

Ydych chi neu eich partner yn derbyn unrhyw rai o'r budd-daliadau a restrir yma?

☐ **Na** ☐ **Ydw** →

	Chi	**Eich Partner**
Cymhorthdal Incwm	☐ Ewch i **23**	☐ Ewch i **23**
Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn Seiliedig ar Incwm (ESA)	☐ Ewch i **23**	☐ Ewch i **23**
Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar Incwm (JSA)	☐ Pryd wnaethoch chi gofrestru ddiwethaf? / / Ewch i **23**	☐ Pryd wnaethoch chi gofrestru ddiwethaf? / / Ewch i **23**
Gwarant Credyd Pensiwn y Wladwriaeth	☐ Ewch i **23**	☐ Ewch i **23**

15

ⓘ CANLLAWIAU

Oes gennych chi neu eich partner, gyda'ch gilydd, gyfanswm incwm o bob ffynhonnell cyn treth neu unrhyw ddidyniad arall, o dros £12,475 mewn blwyddyn (£239.90 yr wythnos)?

☐ **Nac oes:** Ewch i**16** ☐ **Oes** → Bydd angen i chi **lenwi ffurflen CRM15**: Ewch i **23**

16

ⓘ TYSTIOLAETH

ⓘ CANLLAWIAU ynghylch:

- Cyflogaeth
- Cyfanswm budd-daliadau eraill
- Ffynhonnell incwm arall

Ar gyfer pob rhan o'r cwestiwn hwn:

- Os nad ydych chi'n derbyn incwm o ffynhonnell, rhowch **DIM** ar ôl y '£'.
- Ar ôl **'bob'** rhowch un ai: wythnos bythefnos, 4 wythnos, mis **neu** blwyddyn.

Ffynonellau incwm eich partner a chithau.

	Chi	**Eich Partner**
Cyflogaeth (cyflog neu dâl)	£ bob ☐ Cyn treth ☐ Ar ôl treth	£ bob ☐ Cyn treth ☐ Ar ôl treth
Budd-dal Plant	£ bob	£ bob
Credyd Treth Gwaith a Chredyd Treth Plant	£ bob	£ bob
Credyd Cynhwysol	£ bob	£ bob
Cyfanswm budd-daliadau eraill	£ bob	£ bob
Incwm cynhaliaeth	£ bob	£ bob
Pensiynau	£ bob	£ bob
Unrhyw ffynhonnell incwm arall megis: ▪ grant neu fenthyciad myfyriwr ▪ costau prydau bwyd neu rent gan aelod o'r teulu, lletywr neu denant, neu rent o eiddo ▪ cymorth ariannol gan ffrindiau a theulu	£ bob Ffynhonnell:	£ bob Ffynhonnell:

© Hawlfraint y Goron 2022

17 ! CANLLAWIAU

Ydych chi neu eich partner yn hunangyflogedig, mewn partneriaeth fusnes, neu un ai yn gyfarwyddwr cwmni neu'n gyfranddaliwr mewn cwmni preifat?

☐ **Nac ydw** ☐ **Ydw** → Bydd angen i chi **lenwi ffurflen CRM15**: Ewch i **23**

18

Oes gennych chi neu eich partner unrhyw incwm, cynilion neu asedau sydd o dan orchymyn atal neu orchymyn rhewi?

☐ **Nac oes** ☐ **Oes** → Bydd angen i chi **lenwi ffurflen CRM15:** Ewch i **23**

19 ! CANLLAWIAU

Ydych chi wedi cael eich cyhuddo o drosedd Diannod yn unig?

☐ **Do** ☐ **Naddo** Ewch i **22**

20

Ydych chi neu eich partner yn berchen neu'n rhannol berchen ar dir neu eiddo o unrhyw fath, gan gynnwys eich cartref eich hun yn y Deyrnas Unedig neu dramor?

☐ **Nac ydw** ☐ **Ydw** → Bydd angen i chi **lenwi ffurflen CRM15**: Ewch i **23**

21 ! CANLLAWIAU

Oes gennych chi neu eich partner unrhyw gynilion neu fuddsoddiadau, yn y Deyrnas Unedig neu dramor?

☐ **Nac oes** ☐ **Oes** → Bydd angen i chi **lenwi ffurflen CRM15**: Ewch i **23**

22

Ydy'ch atebion i'r cwestiynau blaenorol yn dweud wrthym ni nad oes gennych chi unrhyw incwm o unrhyw un o'r ffynonellau yr ydym wedi gofyn i chi amdanynt?

☐ **Nac ydy** ☐ **Ydy** → Sut ydych chi a'ch partner yn talu eich biliau a'ch costau beunyddiol?

23

Gwybodaeth ar gyfer y prawf Er Budd Cyfiawnder

! CANLLAWIAU

Rhowch ddisgrifiad cryno o'r cyhuddiad: er enghraifft, 'Ymosod ar gymydog'.

Pa gyhuddiadau sydd wedi'u dwyn yn eich erbyn?

Cyhuddiad	Dyddiad y trosedd
1	/ /
2	/ /
3	/ /
4	/ /

24 ! CANLLAWIAU

Rhowch dic ✓ mewn un blwch yn unig. Os ydych wedi'ch cyhuddo o ddau neu fwy o droseddau, rhowch dic ✓ wrth yr un mwyaf difrifol

Y math o drosedd y'ch cyhuddir ohono

☐ Dosbarth A: Lladd a throseddau difrifol cysylltiedig

☐ Dosbarth B: Troseddau'n ymwneud â thrais neu ddifrod difrifol, a throseddau difrifol yn ymwneud â chyffuriau

☐ Dosbarth C: Troseddau llai yn ymwneud â thrais neu ddifrod, a throseddau llai difrifol yn ymwneud â chyffuriau

☐ Dosbarth D: Troseddau rhywiol a throseddau yn erbyn plant →

☐ Dosbarth E: Byrgleriaeth, ac ati

 © Hawlfraint y Goron 2022

☐ Dosbarth F: Troseddau eraill yn ymwneud ag anonestrwydd (troseddau penodedig a throseddau lle mae'r gwerth yn £30,000 neu lai)

☐ Dosbarth G: Troseddau eraill yn ymwneud ag anonestrwydd (troseddau penodedig a throseddau lle mae'r gwerth dros £30,000 ond yn llai na £100,000)

☐ Dosbarth H: Troseddau eraill amrywiol

☐ Dosbarth I: Troseddau yn erbyn cyfiawnder cyhoeddus a throseddau tebyg

☐ Dosbarth J: Troseddau rhywiol difrifol

☐ Dosbarth K: Troseddau eraill yn ymwneud ag anonestrwydd (gwerth uchel: os yw'r gwerth dros £100,000)

25 **Oes gennych chi unrhyw gyd-ddiffynyddion yn yr achos hwn?**

☐ **Nac oes**: Ewch i **27** ☐ **Oes** → Eu henwau

26 **Oes unrhyw reswm pam na allwch chi a'ch cyd-ddiffynyddion gael eich cynrychioli gan yr un cyfreithiwr?**

☐ **Nac oes** ☐ **Oes** → Y rheswm/rhesymau

27 **Oes unrhyw gyhuddiadau neu achosion troseddol eraill yn eich erbyn chi neu eich partner, sydd yn dal i fynd ymlaen?**

☐ **Nac oes** ☐ **Oes** →

	Chi	**Eich Partner**
Y cyhuddiadau		
Y Llys sy'n gwrando'r achos		
Dyddiad y gwrandawiad nesaf	/ /	/ /

28 **Pa Lys sy'n gwrando'r achos y mae angen cymorth cyfreithiol arnoch ar ei gyfer?**

Y Llys sy'n gwrando'r achos	Dyddiad y gwrandawiad
	/ /

© Hawlfraint y Goron 2022

29

ⓘ CANLLAWIAU

Mae **1** i **9** yn rhesymau posibl.

Awgrymwn eich bod yn dewis un neu fwy o resymau gyda help cyfreithiwr.

Dywedwch pam eich bod wedi dewis pob rheswm.

Nodwch unrhyw dystiolaeth sy'n cefnogi'ch dewis o reswm.

Os oes angen mwy o le arnoch i ateb, defnyddiwch dudalen arall a rhowch eich enw llawn, eich dyddiad geni a 'Cwestiwn 29' ar ben y dudalen. Gwnewch yn siŵr eich bod yn dangos at ba ran o'r cwestiwn y mae eich ateb yn cyfeirio ato (**1** i **10**).

Pam ydych chi eisiau cymorth cyfreithiol?

1 Mae'n debygol y byddaf yn colli fy rhyddid os bydd unrhyw fater yn yr achos yn mynd yn fy erbyn.

2 Rwyf wedi cael dedfryd ohiriedig neu ddi-garchar. Os torraf yr amodau, gall y llys ddelio â mi am y trosedd gwreiddiol.

3 Mae'n debygol y byddaf yn colli fy mywoliaeth.

4 Mae'n debygol y byddaf yn gwneud drwg mawr i fy enw da.

5 Gall cwestiwn cyfreithiol sylweddol fod yn berthnasol (boed yn codi o ddeddfwriaeth, awdurdod barnwrol neu ffynhonnell arall o gyfraith).

6 Efallai na fyddaf yn gallu deall yr achos llys neu gyflwyno fy achos fy hun.

7 Efallai y bydd yn rhaid dod o hyd i dystion neu gyfweld â nhw ar fy rhan.

8 Gallai'r achos gynnwys croesholi tyst dros yr erlyniad mewn ffordd arbenigol (boed yn arbenigwr ai peidio).

9 Byddai o fudd i rywun arall petai gennyf gynrychiolaeth (fel y sawl sy'n cwyno neu dyst arall).

10 Unrhyw reswm arall

 © Hawlfraint y Goron 2022

30

Cynrychiolaeth gyfreithiol

Y cyfreithiwr rydych am iddo weithredu ar eich rhan

(!) CANLLAWIAU

Mae'n rhaid ichi ddweud wrth y cyfreithiwr eich bod wedi nodi ar y ffurflen hon eich bod am iddo weithredu ar eich rhan.

Mr ☐ Mrs ☐ Miss ☐ Ms ☐ Teitl arall

Llythrennau cyntaf enw, cyfenw neu enw teuluol y Cyfreithiwr (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

Enw a chyfeiriad ffyrm y cyfreithiwr

Cod Post

Rhif ffôn (llinell dir)

Rhif ffôn symudol

Cyfnewid Dogfennau (DX)

Ffacs

cyfeiriad e-bost

31

rhowch dic ✓ 1 neu 2. Os ydych chi'n dewis 2, rhowch dic ✓ wrth un o'r ddau ddewis i ddangos a ydych chi wedi cael cyfarwyddyd gan ffyrm sydd â chontract gan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol (LAA), neu gan gyfreithiwr a gyflogir gan yr Asiantaeth. Mae'r Contract Troseddu neu'r Contract Achos Unigol yn enghreifftiau o gontractau'r LAA.

Datganiad gan y cynrychiolydd cyfreithiol

1 ☐ Rwy'n cynrychioli'r ymgeisydd. Rwy'n cadarnhau fy mod wedi fy awdurdodi i ddarparu cynrychiolaeth dan gontract a roddir gan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol (LAA).

2 ☐ Rwy'n cynrychioli'r ymgeisydd. Rwy'n cadarnhau fy mod wedi cael fy nghyfarwyddo i ddarparu cynrychiolaeth gan:

☐ ffyrm sy'n dal contract gan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol (LAA).

☐ cyfreithiwr a gyflogir gan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol (LAA) yng Ngwasanaeth yr Amddiffynnydd Cyhoeddus sydd wedi'i awdurdodi i ddarparu cynrychiolaeth.

Llofnod

Dyddiad / /

Rhif Cyfrif LAA y darparwr

Enw llawn (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

32

Y wybodaeth a ddarparwyd gennych a diogelwch y wybodaeth hon

(!) CANLLAWIAU

Mae'r canllawiau'n esbonio sut yr ydym yn defnyddio ac yn diogelu'r wybodaeth y byddwch yn ei darparu ar ein ffurflenni neu mewn ffyrdd eraill.

- Bydd yr wybodaeth a roddwch wrth ateb y cwestiwn hwn (sy'n parhau ar dudalen 8), yn cael ei thrin yn gwbl gyfrinachol ac ni fydd yn effeithio ar ein penderfyniad ynghylch y cais hwn.
- Efallai y byddwn ni, neu Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM yn defnyddio'r wybodaeth ar y ffurflen hon ac ar ffurflenni CRM15 a CRM15C ar gyfer ymchwil neu fonitro ystadegol. Ni fydd y wybodaeth y byddwn yn ei chyhoeddi yn datgelu pwy ydych chi nac unrhyw un arall. Byddwn yn prosesu'r wybodaeth yn unol â Deddf Diogelu Data 1998 a gofynion cyfreithiol eraill.

1 **Ai gwryw neu fenyw ydych chi?**

☐ Gwryw ☐ Benyw ☐ Mae'n well gen i beidio â dweud

© Hawlfraint y Goron 2022

2 Rhowch dic ✓ mewn un blwch yn y tabl i ddangos beth sy'n diffinio eich anabledd orau.

Dyma ddiffiniad Deddf Cydraddoldeb 2010 o anabledd: Nam corfforol neu feddyliol sy'n cael effaith andwyol sylweddol a thymor hir ar allu unigolyn i ymgymryd â gweithgareddau cyffredin o ddydd i ddydd.

3 rhowch dic ✓ mewn un blwch yn y tabl o grwpiau ethnig.

2 Ydych chi'n ystyried bod gennych chi anabledd?

☐ **Nac ydw** ☐ **Ydw** → Y diffiniad gorau ydy:

☐ Cyflwr iechyd meddwl	☐ Nam symudedd	☐ Arall
☐ Anabledd neu anhawster dysgu	☐ Salwch neu gyflwr iechyd corfforol hirdymor	☐ Mae'n well gen i beidio â dweud
☐ Nam ar y clyw	☐ Nam ar y golwg	
☐ Byddar	☐ Dall	

3 Pa un o'r dewisiadau yn y tabl sy'n eich disgrifio chi orau?

Gwyn	Cymysg	Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig	Du neu Ddu Prydeinig	
☐ Prydeinig	☐ Gwyn a Du Caribïaidd	☐ Indiaidd	☐ Du Caribïaidd	☐ Tsieineaidd
☐ Gwyddelig	☐ Gwyn a Du Affricanaidd	☐ Pacistanaidd	☐ Du Affricanaidd	☐ Sipsiwn neu Deithiwr
☐ Gwyn arall	☐ Gwyn ac Asiaidd	☐ Bangladeshaidd	☐ Du arall	☐ Arall
	☐ Cymysg arall	☐ Asiaidd arall		☐ Mae'n well gen i beidio â dweud

Tystiolaeth i gefnogi'r wybodaeth rydych wedi'i rhoi

33 **Ydych chi wedi cael cyfarwyddyd i lenwi ffurflen CRM15 (gweler cwestiynau 15, 17, 18, 20 a 21)?**

☐ **Nac ydw** ☐ **Ydw** → Os oes gennych chi bartner, ewch i **38.** Os nad oes, ewch i **39.**

34 **Oes llys wedi eich rhoi ar remand yn y ddalfa?**

☐ **Nac oes:** Ewch i 36 ☐ **Oes:** Ewch i 35

35 **Fydd eich achos yn cael ei gynnal mewn llys ynadon?**

☐ **Na fydd** ☐ **Bydd** → Os oes gennych chi bartner, ewch i **38.** Os nad oes, ewch i **39**

36 **Ydych chi mewn gwaith?**

ⓘ TYSTIOLAETH

ⓘ TYSTIOLAETH

☐ **Nac ydw** ☐ **Ydw** →

- **Os bydd eich achos yn cael ei gynnal mewn llys ynadon, neu os yw'ch achos yn cael ei draddodi ar gyfer cael dedfryd neu ar apêl i Lys y Goron**
  Bydd angen copi o'ch slip cyflog arnom ni. Mae'n rhaid i chi ei ddarparu gyda'r ffurflen hon: gweler y canllawiau ynglŷn â thystiolaeth.
- **Os bydd eich achos yn cael ei gynnal yn Llys y Goron**
  Bydd ydd angen copi o'ch slip cyflog arnom ni. Mae'n rhaid i chi ei ddarparu ynghyd â'r ffurflen hon neu o fewn 14 diwrnod o ddyddiad eich cais: gweler y canllawiau ynglŷn â thystiolaeth

37 Os oes gennych chi bartner, ewch i **38.** Os nad oes gennych chi bartner, ewch i **39**.

© Hawlfraint y Goron 2022

Datganiad gan eich partner

38

ⓘ CANLLAWIAU

Os nad yw eich partner yn gallu llofnodi'r datganiad hwn, mae'n rhaid i chi nodi'r rheswm dros hynny ar ddiwedd cwestiwn **39.**

Rwy'n datgan bod y ffurflen hon ac unrhyw ffurflen CRM15 a CRM15C yn ddatganiad cywir o'm sefyllfa ariannol hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred. Rwy'n cytuno i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol a Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM, neu gyfreithiwr fy mhartner, wirio'r wybodaeth yr wyf wedi'i rhoi, gyda'r Adran Gwaith a Phensiynau, Cyllid a Thollau EM neu bobl a sefydliadau eraill. Rwy'n awdurdodi'r bobl a'r sefydliadau hynny i ddarparu'r wybodaeth y bydd yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM neu gyfreithiwr fy mhartner yn gofyn amdani.

Rwyf wedi darllen yr **Hysbysiad Twyll** ar ddiwedd cwestiwn **39.**

Llofnod

Dyddiad

/ /

Enw llawn (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

Datganiad gennych chi

39

Pan fyddwch yn darllen y datganiad hwn, cofiwch na fydd rhai rhannau ohono efallai'n berthnasol i chi oherwydd bod y datganiad yn ymwneud â sawl math o achos llys.

Rwy'n gwneud cais am yr hawl i gynrychiolaeth at ddibenion achos troseddol o dan Ddeddf C ymorth Cyfreithiol, Dedfrydu a Chosbi Troseddwyr 2012.

Rwy'n datgan bod y ffurflen hon ac unrhyw ffurflen CRM15 a CRM15C yn ddatganiad cywir o'm sefyllfa ariannol i a sefyllfa ariannol fy mhartner hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred.Rwy'n deall y bydd yn rhaid llenwi'r ffurflen hon yn llawn cyn y gellir rhoi Gorchymyn Cynrychiolaeth. Rwy'n deall os rhoddaf unrhyw anwiredd ar y ffurflen hon, neu'r dogfennau a anfonaf gyda'r ffurflen hon, neu os byddaf yn hepgor unrhyw beth y:

- Gellir fy erlyn am dwyll. Rwy'n deall y gellir fy anfon i'r carchar neu y bydd yn rhaid imi dalu dirwy os caf fy nyfarnu'n euog.
- Gellir atal fy nghymorth cyfreithiol a gellir gofyn i mi ad-dalu fy nghostau'n llawn i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol.
- Os yw fy achos yn Llys y Goron, gall yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol newid swm y cyfraniad y mae'n rhaid i mi ei dalu.

Llys y Goron Mewn achos yn Llys y Goron, rwy'n deall y bydd y wybodaeth a roddais ar y ffurflen hon yn cael ei defnyddio i benderfynu a wyf yn atebol i gyfrannu at gostau fy amddiffyn dan Orchymyn Cyfraniad Incwm yn ystod fy achos neu, os caf fy nyfarnu'n euog, dan Orchymyn Cyfraniad Terfynol ar ddiwedd fy achos, neu'r ddau.

Os gorchmynnir imi dalu tuag at fy nghymorth cyfreithiol dan Orchymyn Cyfraniad Incwm, neu os caf fy nyfarnu'n euog ac y gorchmynnir imi dalu dan Orchymyn Cyfraniad Terfynol, ac os byddaf yn peidio â thalu yn unol â'r Gorchymyn, rwy'n deall y gellir codi llog neu y gallaf wynebu achos gorfodi, neu'r ddau

Rwy'n deall y bydd yn rhaid i mi efallai dalu am gostau'r achos gorfodi yn ogystal â'r taliadau sy'n ofynnol dan y Gorchymyn Cyfrannu, ac y gallai'r achosion gorfodi arwain at osod arwystl ar fy nghartref.

Tystiolaeth Rwy'n cytuno i ddarparu, pan ofynnir i mi, ragor o fanylion a thystiolaeth am sefyllfa ariannol fy mhartner a minnau, i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, ei hasiantau, neu i Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM i'w helpu i benderfynu a ddylid gwneud Gorchymyn a'i delerau.

Newidiadau Rwy'n cytuno i roi gwybod i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol neu i Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM os bydd incwm neu gyfalaf fy mhartner neu minnau yn newid. Mae'r newidiadau hyn yn cynnwys gwerthu eiddo, newid cyfeiriad, newid mewn cyflogaeth a newid mewn cyfalaf. ⟶

© Hawlfraint y Goron 2022

Mae'n bwysig eich bod yn deall, drwy lofnodi'r datganiad hwn, eich bod yn cytuno i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, y llysoedd, neu eich cyfreithiwr, gysylltu â'ch partner i wirio'r wybodaeth a roddwyd gennych ar y ffurflen hon ac ar ffurflenni CRM15 a CRM15C os byddwch chi'n eu llenwi.

Ymholiadau

Rwy'n awdurdodi pa ymholiadau bynnag a ystyrir yn angenrheidiol i alluogi'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, ei hasiantau, Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM, neu fy nghyfreithiwr i ganfod beth yw incwm a chyfalaf fy mhartner a minnau. Mae hyn yn cynnwys fy nghaniatâd i bartïon fel fy manc, cymdeithas adeiladu, yr Adran Gwaith a Phensiynau neu Gyllid a Thollau EM i ddarparu gwybodaeth i gynorthwyo'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, ei hasiantau neu Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM gyda'u hymholiadau.

Rwy'n caniatáu i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol neu fy nghyfreithiwr gysylltu â'm partner i gael gwybodaeth a thystiolaeth am fodd fy mhartner. Mae hyn yn cynnwys amgylchiadau lle nad yw fy mhartner yn gallu llofnodi neu lenwi'r ffurflen.

Rwy'n deall, os yw'r wybodaeth a ddarperir gan fy mhartner yn anghywir, neu os yw fy mhartner yn gwrthod darparu'r wybodaeth, yna: os yw fy achos yn y llys ynadon, gellid dileu fy hawl i gael cymorth cyfreithiol, neu os yw fy achos yn Llys y Goron, gallwn wynebu sancsiynau. Rwy'n deall y gall y sancsiynau arwain at orfod talu tuag at gostau fy nghymorth cyfreithiol, neu, os wyf eisoes yn talu, dalu mwy tuag at gostau fy nghymorth cyfreithiol, neu dalu fy nghostau cymorth cyfreithiol yn llawn.

Terfynu cymorth cyfreithiol

Rwy'n deall y bydd yn rhaid imi roi gwybod i'm cyfreithiwr ac ysgrifennu at y llys os nad wyf eisiau cynrychiolaeth gyhoeddus mwyach. Rwy'n deall y mae'n bosib y bydd yn rhaid i mi dalu am gostau sy'n codi hyd at y dyddiad pan fydd fy nghyfreithiwr a'r llys yn derbyn fy llythyr os byddaf yn gwrthod cynrychiolaeth gyhoeddus.

Rhannu data

Rwy'n cytuno, os byddaf yn cael fy nyfarnu'n euog, y bydd y wybodaeth yn y ffurflen hon yn cael ei defnyddio gan GLITEM neu swyddog dynodedig i bennu lefel briodol unrhyw gosb ariannol y gorchmynnir yn fy erbyn, ac am ei chasglu a'i gorfodi.

Hysbysiad twyll

Os bydd gwybodaeth ffug neu anwir yn cael ei darparu a bod twyll yn cael ei ganfod, bydd y manylion yn cael eu rhoi i asiantaethau atal twyll i atal twyll a gwyngalchu arian.

Gellir cael rhagor o fanylion sy'n esbonio sut y gallai gwybodaeth sydd gan asiantaethau atal twyll gael ei defnyddio yn y 'Rhybudd Prosesu Teg', sydd ar gael ar wefan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn:
https://www.gov.uk/guidance/apply-for-legal-aid

Llofnod	Dyddiad
	/ /

Enw llawn (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

Os nad yw eich partner wedi llofnodi'r datganiad yn **38,** esboniwch os gwelwch yn dda:

 © Hawlfraint y Goron 2022

Defnydd swyddogol

Prawf Budd Cyfiawnder

Ystyriwch yr holl fanylion sydd ar gael ynghylch yr holl gyhuddiadau yn erbyn y meini prawf Er Budd Cyfiawnder.

Nodwch yma y materion y gwnaethoch eu hystyried wrth benderfynu ar y cais. Darparwch y wybodaeth a gyflwynwyd ar lafar.

Rwyf wedi defnyddio'r prawf Budd Cyfiawnder ar gyfer rhif achos:

☐ Mae'r cais wedi'i **basio**

☐ Mae'r cais wedi'i **wrthod.** Fy rheswm/rhesymau:

Llofnod

Enw'r swyddog priodol

Dyddiad / /

Cymhwysedd ariannol ar gyfer

Llys Ynadon

Llys y Goron

☐ Wedi'i basio ☐ Wedi'i wrthod

☐ Wedi'i wrthod: anghymwys

☐ Wedi'i ganiatáu: Dim cyfraniad incwm

☐ Wedi'i ganiatáu: Cyfraniad o **£**

Llofnod

Enw'r swyddog priodol

Dyddiad / /

© Hawlfraint y Goron 2022

ASIANTAETH CYMORTH CYFREITHIOL

HYSBYSEB PREIFATRWYDD

Pwrpas

Mae'r hysbyseb preifatrwydd yma yn gosod allan y safonau y gellir disgwyl gael gan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol pan fydden ni'n gofyn am neu dal ar wybodaeth bersonol ('data personol') amdanoch; sut byddech chi yn gallu cael copi o'ch data personol; a beth allwch chi wneud os nad ydy'r safonau yn cael eu cyrraedd.

Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn asiantaeth weithredol o'r Weinidogaeth Cyfiawnder (GC). GC yw rheolydd data ar gyfer y wybodaeth bersonol rydym yn dal. Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn casglu a phrosesu data personol ar gyfer ymarfer eu swyddogaethau cyhoeddus cysylltiedig. Ein swyddogaeth gyhoeddus yw darparu cymorth cyfreithiol.

Am dan wybodaeth bersonol

Mae data personol yn wybodaeth amdanoch chi fel unigolyn. Gall fod eich enw, cyfeiriad neu rif ffôn. Gall hefyd gynnwys gwybodaeth a ddarparwyd yn eich cais am gymorth cyfreithiol megis eich amgylchiadau ariannol a gwybodaeth yn ymwneud ag unrhyw achos cyfreithiol cyfredol neu flaenorol sydd yn eich parthed.

Rydym y gwybod pwysigrwydd diogelu preifatrwydd cwsmeriaid ag i gydymffurfio gyda deddfau diogelu data. Mi wnawn i amddiffyn eich data personol a dim ond datgelu lle bu yn gyfreithiol i wneud, neu hefo eich caniatâd.

Mathau gwahanol o ddata personol rydym yn prosesu

Rydym ond yn prosesu data personol sydd yn berthnasol i'r gwasanaethau rydym yn darparu i chi. Bydd y data personol y byddech chi'n darparu yn eich cais am gymorth cyfreithiol ond yn cael eu defnyddio ar gyfer y pwrpasau isod.

Pwrpas prosesu a sail gyfreithlon ar gyfer prosesu

Pwrpas pan fod yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn casglu a phrosesu'r data personol byddech chi yn darparu drwy lenwi'r ffurflen hon yw ar gyfer galluogi darparu cymorth cyfreithiol. Ein sail gyfreithlon yw 'cyflawni perfformiad unrhyw dasg of fewn diddordeb y cyhoedd neu ar gyfer awdurdod swyddogol' fel y nodir yn Erthygl 6(1) o GDPR y DU. Y tasgau yw'r rheini nodir yn Ddeddf Cymorth Cyfreithiol, Chosbi a dedfrydu Troseddwyr 2012.Yn benodol, byddwn ni yn defnyddio eich data personol fel a ganlyn:

- Penderfynu os ydych yn gymwys i gymorth cyfreithiol, ai byddech yn gorfod talu cyfraniad tuag at gostau cymorth cyfreithiol ac i gynorthwyo'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol gasglu'r cyfraniadau, os yw'n briodol.

- Asesu hawliadau eich darparwr(wyr) cyfreithiol ar gyfer taliadau o gronfa cymorth gyfreithiol am y gwaith maent wedi ei gynnal ar eich cyfer.

- Wrth gynnal archwiliadau sicrwydd cyfnodol ar ffeiliau cymorth cyfreithiol i sicrhau bod penderfyniadau wedi'u gwneud yn gywir.

- Cynhyrchu ystadegau a gwybodaeth ar ein prosesau i alluogi ni i wella ein prosesau ac i gynorthwyo ni i ddarparu ein swyddogaethau.

 © Hawlfraint y Goron 2022

Pe bai'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn methu casglu'r wybodaeth bersonol, ni fydden yn gallu arwain y gweithgareddau uchod, sydd yn golygu na fydden ni'n gallu darparu cymorth cyfreithiol i chi.

Rydym yn casglu 'categorïau arbennig o ddata personol'. Cesglir y data hwn lle bo angen at y dibenion a nodir uchod. Yr amod ar gyfer prosesu'r data hwn yw Erthygl 9(g) o GDPR y DU – Rhesymau o fudd cyhoeddus sylweddol. Mae ein hamod Atodlen 1 cysylltiedig at ddibenion Statudol a Llywodraethol. Rydym hefyd yn casglu'r data hwn at ddibenion monitro cydraddoldeb. Mae hyn yn ofyniad cyfreithiol ar awdurdodau cyhoeddus o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Bydd categorïau arbennig o ddata personol yn cael eu trin yn gwbl gyfrinachol ac ni fydd unrhyw wybodaeth a gyhoeddir o dan y Ddeddf Cydraddoldeb yn eich adnabod chi, neu unrhyw un arall sy'n gysylltiedig â'ch cais am gymorth cyfreithiol.

Rydym yn casglu 'data personol yn ymwneud ag euogfarnau troseddol a throseddau neu fesurau diogelwch eraill'. Cesglir y data hwn lle bo'n berthnasol at y dibenion a nodir uchod. Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol yn Asiantaeth Weithredol i'r Weinyddiaeth Gyfiawnder, sy'n Awdurdod Swyddogol at ddibenion Erthygl 10 GDPR y DU.

Gyda phwy gall y wybodaeth gael eu rhannu hefo

Weithiau, bydden ni angen rhannu'r wybodaeth bersonol rydym ni'n prosesu gyda sefydliadau eraill. Pan fydd hyn yn angenrheidiol, bydden ni'n cydymffurfio gyda holl agweddau sydd yn berthnasol i ddeddfau diogelu. Gall y sefydliadau y gallwn rannu eich gwybodaeth bersonol hefo gynnwys:

- Eich Darparwr(wyr) cymorth cyfreithiol a gyfarwyddwyd, gan gynnwys unrhyw eiriolwr a gyfarwyddir gan gyfreithiwr cymorth cyfreithiol
- Awdurdodau cyhoeddus megis: Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM (HMCTS), Gwasanaeth Cyllid a Thollau EM (HMRC), Yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP), Swyddfa Gartref a Chofrestrfa Tir EM;
- Awdurdodau sydd ddim yn gyhoeddus megis: Asiantaethau cyfeirio credyd fel Equifax a TransUnion ac ein partneriaid casglu dyled Marston Holdings;
- Os bydd gwybodaeth ffug neu anghywir yn cael eu darparu neu os bydd twyll wedi ei nodi, gall yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol rhannu eich gwybodaeth bersonol gydag asiantaethau atal twyll yn gyfreithlon i ganfod ag atal twyll gwyngalchu arian. Mae'n bosibl y byddwn yn rhannu data yn benodol â CThEM a'r Adran Gwaith a Phensiynau at ddibenion atal twyll, ymchwilio ac erlyn; ag
- Lle mae dyled yn ddyledus i'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol, mae'n bosibl y byddwn yn rhannu eich data ag awdurdodau cyhoeddus fel CThEM a'r Adran Gwaith a Phensiynau a phartneriaid casglu dyledion fel Marston Holdings at ddibenion olrhain, casglu dyledion a gorfodi.

Gallwch gysylltu ein Swyddog Diogelu Data ar gyfer rhagor o wybodaeth ar y sefydliadau rydym yn gallu rhannu eich gwybodaeth bersonol hefo.

Proseswyr Data

Gallwn gontract hefo proseswyr data trydydd parti i ddarparu e-bost, gweinyddiaeth system, rheolaeth dogfennau ag gwasanaethau storio TG. Bydd unrhyw ddata personol a rannwyd

© Hawlfraint y Goron 2022

hefo'r proseswyr data ar gyfer y pwrpas yma yn cael ei lywodraethu gan gymalau contract enghreifftiol o dan y ddeddf diogelu data.

Rydym yn contractio â Marston Holdings fel prosesydd data ar gyfer casglu a gorfodi cyfraniadau cymorth cyfreithiol troseddol. Mae unrhyw ddata personol a rennir gyda'r prosesydd data ar gyfer y pwrpas hwn yn cael ei lywodraethu gan gymalau contract enghreifftiol o dan gyfraith diogelu data.

Awtomeiddio gwneud penderfyniadau

Nid ydym yn defnyddio prosesau gwneud penderfyniadau awtomatig yn unig o fewn y diffiniad yn Erthygl 22(1) o GDPR y DU. Bydd y penderfyniad terfynol ar gais am gymorth cyfreithiol neu hawliad am gostau mewn achos cymorth cyfreithiol bob amser yn cael ei wneud gan bod dynol. Gallai hwn fod yn aelod o'n staff, neu'n aelod o staff Darparwr cymorth cyfreithiol sy'n gweithredu dan awdurdod dirprwyedig gan yr Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol.

Manylion am drosglwyddiadau amddiffyn ag i drydedd gwlad

Mae'n bosibl y bydd data personol yn cael ei drosglwyddo i leoliadau yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd (AEE) lle bo'n ofynnol gan ein proseswyr data ar gyfer lletya, storio a diogel wrth gefn o'n gwasanaethau TG. Gwneir trosglwyddiadau o'r fath ar sail penderfyniadau digonolrwydd rhwng y DU a'r AEE yn unol ag Erthygl 45 o GDPR y DU.

Mewn amgylchiadau cyfyngedig ac eithriadol, lle bo angen darparu cymorth technegol, gall staff cymorth yn UDA, Rwmania, Pilipinas, Singapôr neu Awstralia gyrchu data personol sydd wedi'i storio yn ein meddalwedd canolfan alwadau. Lle gwneir trosglwyddiadau at y diben hwn i leoliadau heb benderfyniadau digonolrwydd, gwneir y trosglwyddiad ar sail eithriadau o dan Erthygl 49 o GDPR y DU ac mae'n angenrheidiol er budd cyfreithlon y Weinyddiaeth Gyfiawnder. Mae darparwr y meddalwedd yn cynnal yr un safonau TG a diogelwch personél ar gyfer ei wasanaethau dramor ag y mae ar gyfer gwasanaethau yn y DU.

Cyfnod cadw ar gyfer gwybodaeth a gasglwyd

Ni fydd eich gwybodaeth bersonol yn cael ei gadw am hirach na fydd angen ar gyfer pwrpasau cyfreithlon y mae wedi'i gasglu a'i brosesu ar ei gyfer. Mae hyn i sicrhau nad yw'r wybodaeth a ddarparwyd yn dod yn anghywir, wedi ei ddyddio neu amherthnasol. Mae'r Asiantaeth Cymorth Cyfreithiol wedi gosod cyfnodau cadw ar gyfer y wybodaeth bersonol rydym ni'n casglu, a gall canfod ragor am hyn drwy ein gwefan:

https://www.gov.uk/government/publications/record-retention-and-disposition-schedules

Gallwch gysylltu ein Swyddog Diogelu Data ar gyfer cael copi o'n polisïau cadw ni.

Tra bydden ni'n cadw eich data personol, mi wnawn sicrhau ei fod yn cael ei gadw yn saff a'i ddiogelu rhag ei golli, camdriniaeth neu gyrchiad a datgeliad anawdurdodedig. Unwaith bydd y cyfnod cadw yn dod i ben, bydd eich data personol yn cael eu dileu a'i ddinistrio yn saff ac yn barhaol.

 © Hawlfraint y Goron 2022

Mynediad i wybodaeth bersonol

Gallwch ganfod os rydym yn dal unrhyw wybodaeth bersonol amdanoch drwy wneud 'Cais Mater Mynediad'. Os ydych eisiau gwneud y cais yma, os gwelwch yn dda, cysylltwch â:

Tîm Datgelu – Pwynt Post 10.25
Gweinidogaeth Cyfiawnder
102 Petty France
Llundain
SW1H 9AJ

Data.access@justice.gov.uk

Pan fydden ni'n gofyn am ddata personol

Rydym yn addo i adael chi wybod pam bod angen eich data personol ag dim ond i ofyn am eich data personol rydym angen ac nid casglu gwybodaeth ormodol neu amherthnasol.

Pan fydden ni'n casglu eich data personol, rydym ni hefo cyfrifoldebau, ac rydych chi hefo hawliau. Maent yn cynnwys:

- Gallwch ymneilltuo cydsyniad bryd bynnag, lle bo yn berthnasol;
- Gallwch gyflwyno cwyn hefo'r awdurdod arolygol;
- Bydden ni'n diogelu a sicrhau nad oes gan unrhyw un anawdurdodedig mynediad i'r data;
- Bydd eich data personol yn cael eu rhannu hefo sefydliadau eraill am bwrpasau cyfreithlon yn unig;
- Ni fydden ni'n dal ar y wybodaeth am gyfnod hirach na sydd yn angen;
- Ni fydden ni'n gwneud eich data personol ar gael ar gyfer pwrpasau hysbysebu heb eich caniatâd chi; ac
- Bydden ni'n ystyried eich cais i gywiro, rhoi'r gorau i brosesu neu ddileu eich data personol.

Gallwch gael rhagor o fanylion ar:

- Cytundebau rydym ni hefo sefydliadau eraill ar gyfer rhannu gwybodaeth;
- Amgylchiadau lle bydden ni'n pasio ymlaen eich gwybodaeth bersonol heb ddweud wrthoch chi, er enghraifft, i helpu gydag atal neu ganfod trosedd neu i gynhyrchu ystadegau anhysbys;
- Ein cyfarwyddiadau i staff ar sut i gasglu, defnyddio neu ddileu eich gwybodaeth bersonol;
- Sut rydym yn gwirio fod y wybodaeth a dalwyd gennym yn gywir ac yn gyfredol; ac
- Sut i wneud cwyn.

 © Hawlfraint y Goron 2022

Ar gyfer ragor o wybodaeth am yr uchod, os gwelwch yn dda, cysylltwch hefo:

Y Swyddog Diogelu Data
Gweinidogaeth Cyfiawnder
102 Petty France
Llundain
SW1H 9AJ

dataprotection@justice.gov.uk

Cwynion

Pan fydden ni'n gofyn am wybodaeth, bydden ni'n cydymffurfio hefo'r gyfraith. Os ysych yn ystyried bod eich gwybodaeth wedi eu delio hefo yn anghywir, gallwch gysylltu â'r Comisiynydd Gwybodaeth am gyngor annibynnol ar ddiogelwch data. Gallwch gysylltu â'r Comisiynydd Gwybodaeth yn:

Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth
Lôn Ddŵr
Wilmslow
Sir Gaer
SK9 5AF
Tel: 0303 123 1113
www.ico.org.uk

 © Hawlfraint y Goron 2022